

11. Pro osnovni zasady molodizhnoi polityky: Zakon Ukrainy vid 27.04.2021 r. № 1414-IX [On the basic principles of youth policy: Law of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text> (data zvernennia: 01.02.2022 r.) [in Ukrainian].
12. Kharkivskiy blahodiyniy fond "Blaho" [Kharkiv Charitable Foundation "Blago"]: ofitsiyniy sait. Retrieved from: <https://bfblago.inf.ua/uk/%> (data zvernennia: 01.02.2022 r.) [in Ukrainian].

Levchenko N. V. Youth clubs: domestic and international experience

The article is devoted to the study of one of the most effective forms of youth policy and youth work in Ukraine – youth clubs and centers that organize youth work through non-formal education in free time for young people, that is focused on youth, together with youth and for youth and provide opportunity for young people to develop independently. Open youth work is the foundation of youth clubs that is accessible to all young people, regardless of their race, culture, religion or beliefs, gender, sexual orientation, socio-economic status or disability. Youth clubs and associations at the place of residence are a resource for youth work and are one of the effective links in the youth infrastructure at the community level. The goal of youth clubs is to meet the needs of young people and strengthen their social cohesion. According to the concept of youth clubs, their task is to organize leisure activities of young people, realize the creative potential of youth, promote youth involvement in social initiatives, non-formal education and development of youth skills, exchange of experience, knowledge and communication.

The purpose of the article is to carry out a theoretical analysis of the formation of youth clubs in Ukraine and abroad. The study used such methods as: analysis, comparison and generalization of scientific sources on the researched problem. The article highlights the formation of youth clubs as one of the areas of interest of youth centers, organizations, etc.; the peculiarities of the work of youth clubs abroad are revealed; an example of the activity of the youth club of entrepreneurship is given; the directions of work of youth clubs are singled out and analyzed. It is concluded that the activities of youth clubs are carried out on the basis of organizations, institutions, centers, a feature of youth clubs is openness and accessibility for all people interested – from children to adults.

Key words: youth center, youth club, youth work, extracurricular education, form of youth work realization.

УДК 378.147:796.071.4

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.85.23>

Макаренко А. В., Яковенко В. Г., Буров Ю. В.

МОДУЛЬНИЙ ПІДХІД ДО РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У статті розглядається процес реалізації завдань щодо професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, який потребує плекання особистості, здатної до плідної професійної праці у сучасних умовах, готової до професійної діяльності, яка володіє не лише системою спеціальних знань, професійних дій і соціальних відносин, але й сформованістю і зрілістю професійно значущих якостей, відповідною кваліфікацією. Все це вимагає нових підходів до розробки змісту, форм і методів професійної підготовки учителів фізичної культури нової формації, впровадження в освітній процес закладів вищої освіти сучасних освітніх, здоров'язберезжувальних та інформаційних технологій.

На сучасному етапі соціально-економічного, суспільно-політичного, духовного розвитку України, відродження української нації, формування культури здоров'я та здорового способу життя української нації є одним із стратегічних напрямів розвитку здорового українського суспільства. Розбудова незалежної України, євроінтеграційні процеси у вищій педагогічній освіті спонукали до нового бачення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, спрямування її на потреби людини й держави. У зв'язку з цим вища педагогічна освіта має створювати максимально сприятливі умови для формування компетентного, конкурентоспроможного, висококваліфікованого, мобільного учителя фізичної культури – вчителя-професіонала. Глибокі соціально-економічні трансформації суспільства, розвиток економіки на ринкових засадах, зростання сектору освітніх послуг вимагає якісних змін у концептуальних засадах професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації учителів фізичної культури.

Ключові слова: культура здоров'я, здоровий спосіб життя, євроінтеграційний процес, вища педагогічна освіта, професійна підготовка, фахівець фізичної культури.

У контексті підвищення якості методичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури доцільним є врахування модульного підходу до розробки навчальних програм фахових дисциплін. Так, В. Байденко висловлює свою позицію та рекомендує забезпечити реалізацію принципів, що визначають зміст освітньої програми: інтеграції та диференціації, модульного підходу до формування освітньої програми, забезпечення рівних можливостей, наступності, інтегративного підходу до формування навчальних циклів та окремих навчальних предметів, функціональної зумовленості і завершеності змістових блоків [1, с. 28].

Зарубіжні дослідники О. Олейнікова, А. Муравйова, Ю. Коновалова, Є. Сартакова зазначають, що реалізація модульного підходу до розробки навчальних програм, а також і до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу відбувається шляхом відбору і комбінування його одиниць у вигляді відповідних модулів [2, с. 42].

Теоретичне обґрунтування проблеми. Безумовно, оволодіння методикою створення навчальних програм для професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури значною мірою залежить від єдності підходів до трактування термінів та понять, що розкривають її суть та особливості. Основними є наведені нижче терміни та поняття, які мають такий зміст [3]:

“*Модульна навчальна програма*” – це затверджений у встановленому порядку документ, що визначає необхідний і достатній для професійного навчання набір модулів, який відповідає освітній програмі, вимогам до професії фізичної культури, та кількість кредитів ЄКТС, необхідних для їх засвоєння.

“*Модуль*” – задокументована завершена частина освітньої програми (інтегрованого курсу, навчальної дисципліни, практики, атестації, комплексного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності), що реалізується відповідними формами навчального процесу з чітко визначеним початком та кінцем.

“*Заліковий кредит*” – це завершена задокументована частина (інтегрованого курсу, навчальної дисципліни, практики тощо) навчання студента, що підлягає обов’язковому оцінюванню та зарахуванню. У заліковому кредиті оцінюються всі види навчальної діяльності студента, що формують його компетентності та програмні результати навчання.

“*Змістовий модуль*” – система навчальних елементів навчальної дисципліни (інтегрованого курсу, спецкурсу тощо), що засвоюється за допомогою відповідних методів навчання.

“*Навчальний елемент*” – це навчальний матеріал, розрахований на вивчення студентом, який охоплює переважно одну практичну навичку чи дискретну частину навчального матеріалу, необхідну для оволодіння нею.

Насамперед навчальна програма фахової дисципліни повинна повністю відповідати вимогам професії вчителя фізичної культури, а отже:

цілям освітньої програми (підготовка кадрів педагогічного профілю для освітніх організацій, а також органів управління освітою, фізичною культурою і спортом, здатних здійснювати самостійну науково-дослідну і викладацьку діяльність у галузі фізичної культури і спорту, які володіють методологією та методами наукових досліджень, комплексом знань у сфері фізичної культури і спорту, філософії, іноземної мови та орієнтованих на успішну професійну діяльність); *особливостям освітньої програми* (орієнтація на європейські та світові тенденції в галузі фізичної культури і спорту); *врахуванню стилю та методики навчання* (підходи до викладання та навчання, система оцінювання), а також *програмним компетентностям та програмним результатам навчання*.

Загалом, усе, що входить до опису професії вчителя фізичної культури, повинне бути відображене в навчальній програмі у вигляді модулів та навчальних елементів.

Результати та дискусії. Зазначимо, що, приступаючи до поділу діяльності, описаної у функціях на попередньому етапі роботи, на модулі, змістові модулі та навчальні елементи, слід мати на увазі, що цей тривалий і складний процес розпочинається зі структурування навчального матеріалу, необхідного для оволодіння професією учителя фізичної культури. У його основі, згідно з модульним підходом, лежить ідея виділення із загального змісту навчання, відображеного в освітній програмі, відносно самостійних, функціонально завершених підсистем, які отримали назву “модуль”. Підкреслимо, що модуль є не просто доцільно визначеною частиною навчального матеріалу, а саме його цілісним завершеним складником.

Слушною видається позиція О. Тимошенка, який у своїй дисертаційній роботі та наукових працях довів, що подрібнення навчальної діяльності на надто малі компоненти перетворює навчальну програму на громіздку конструкцію. Водночас надмірне укрупнення модулів вступає у протиріччя із самою ідеєю модульного підходу, оскільки веде до ототожнення модулів з розділами навчальних програм, що притаманно традиційній системі професійної підготовки учителів фізичної культури [4].

Дослідники І. Андрощук (2015), Л. Короткова (2011), О. Тимошенко (2007) зазначають, що кількість модулів залежить від числа кредитів, відведених на вивчення навчальної дисципліни (спецкурсу чи інтегрованого курсу), і визначається зі співвідношення: 1 модуль відповідає одному, двом і навіть трьом заліковим кредитам.

При цьому залікові кредити включають у себе різні форми навчальної діяльності студентів, кожна з яких своєю чергою складається зі змістових модулів. Крім того, кожний змістовий модуль являє собою сукупність навчальних елементів – лекцій, практичних занять, видів самостійної роботи, контролю знань та засобів діагностики результатів навчання.

Наголосимо на таких особливостях, які доцільно враховувати у разі визначення змістових модулів:

1) “*Мета-результат*”. У кожному змістовому модулі мають бути чітко визначені мета та результати навчання. Він повинен бути завершеною частиною загальної навчальної діяльності майбутніх учителів фізичної культури, технологічно пов’язаний з іншими модулями і спрямований на отримання такого результату, що уможливує його оцінювання.

2) “*Чітка назва*”. Назва змістового модуля повинна бути сформульована коротко й чітко, що повинно визначати зміст навчальної діяльності, яка має виконуватися студентами у межах його вивчення.

3) “*Професійна орієнтація*”. Засвоєння студентом конкретного змістового модуля як відносно самостійної частини навчальної дисципліни має пов’язуватися з професійними функціями, вимогами до професії вчителя фізичної культури, професійним зростанням студента, що буде кроком до реальної професійної діяльності у середовищі сучасної школи.

Підкреслимо, що більшість фахових дисциплін спрямована на *фізкультурно-спортивну діяльність* майбутніх учителів фізичної культури, під якою слід розуміти комплексний засіб, який сприяє задоволенню соціально й особистісно значущих фізкультурно-спортивних потреб, мотивації і цілепокладання через реалізацію внутрішніх (розумових) і зовнішніх (моторних) дій, що супроводжуються оцінкою, корекцією і переживанням певних відносин до процесу та результатів цієї діяльності [5].

Згідно з модульним підходом до розробки навчальних програм з фахових дисциплін у процесі підготовки майбутніх учителів фізичної культури, структура навчальної програми є орієнтовно такою: вступ (предмет дисципліни, міждисциплінарні зв'язки, назви змістових модулів); мета і завдання навчальної дисципліни, перелік компетентностей, кількість кредитів; інформаційний обсяг навчальної дисципліни (змістові модулі, теми до модулів з короткою анотацією їх змісту); рекомендована література (базова, допоміжна); форма підсумкового контролю результатів навчання; засоби діагностики результатів навчання.

Підкреслимо, що всі змістові модулі фахових навчальних дисциплін у модульній системі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури можна розподілити на *шість основних груп*: 1) теорія; 2) діяльність; 3) візуалізована інформація; 4) методи й засоби навчання; 5) обладнання й інвентар; 6) техніка безпеки.

Група 1 “Теорія”. Стосовно змістових модулів *групи 1*, до якої належить теорія, то до неї не слід включати все, що вимагає збагачення студентів інформацією про теоретичні засади вивчення дисципліни та її окремих тем. У змістових модулях цієї групи відбиваються фундаментальні закони і принципи, які лежать в основі процесів чи дій, які має виконувати у професійній діяльності майбутній учитель фізичної культури. Наприклад, дидактичні принципи, принципи фізичного виховання та спортивного тренування, вікові закономірності динаміки розвитку фізичних здібностей, основи педагогічної майстерності, психологічні засади професійної діяльності учителя фізичної культури тощо.

Група 2 “Діяльність”. Водночас варто підкреслити, що у разі модульного підходу до професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у тісному поєднанні з діяльнісним ключовими є змістові модулі *групи 2*, до якої належить діяльність (формування професійних умінь і навичок та практичне засвоєння методики навчання з певного виду спорту чи фізкультурно-оздоровчої діяльності). Усі інші мають мету підтримати діяльність, створити відповідні умови, дати необхідну інформацію, застерегти від небезпеки під час проведення занять з практичних дисциплін, навчити використовувати сучасні методи та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.

Група 3 “Візуалізована інформація”. Змістові модулі *групи 3* включаються до навчальної програми у тому разі, якщо вивчення дисципліни передбачає формування у студентів умінь володіти термінологією певного виду спорту, читати плани-конспекти уроків, у яких використовуються специфічні скорочення під час складання комплексу гімнастичних вправ і графічні роз'яснення в організаційно-методичних вказівках тощо.

Група 4 “Методи й засоби навчання”. Змістові модулі *групи 4*, до якої належать методи і засоби навчання, містять детальну інформацію про методи та засоби, що використовуються під час виконання певного виду діяльності. Наприклад, у процесі вивчення дисципліни “Легка атлетика та методика викладання”, як свідчить навчальна програма, використовуються такі групи методів навчання: 1) *методи вербального впливу* (загальнопедагогічні методи – дидактична розповідь, бесіда, обговорення; інструктування; супроводжувальні пояснення; вказівки і команди; словесна оцінка; опис; характеристика); 2) *наочні методи*: демонстрація наочних посібників (малюнків, схем, фотографій, слайдів, кінограм, презентацій); мультимедійна демонстрація (відеоролик); реальна демонстрація техніки вправ кваліфікованими спортсменами; 3) *методи, спрямовані на оволодіння руховими вміннями і навичками*: методи розчленованої вправи; методи цілісної вправи; 4) *методи, спрямовані на оволодіння професійними вміннями та навичками*: навчальна практика; вирішування професійних ситуаційних задач; аналіз успішності реалізації ситуаційних задач; 5) *методи контролю*: вправи модульного контролю та контрольні нормативи для студентів тощо.

Група 5 “Обладнання й інвентар”. До цієї групи включені змістові модулі, що містять знання про спортивні споруди, обладнання та інвентар, які використовуються відповідно до умов в конкретному змістовому модулі.

Група 6 “Техніка безпеки”. До цієї групи змістових модулів належать питання техніки безпеки у разі проведення занять з практичних дисциплін.

Підкреслимо, що кожний змістовий модуль складається з навчальних елементів. До прикладу, змістовий модуль *групи 1 “Теорія”* може складатися з таких навчальних елементів, як фізична підготовка спортсмена, організація і проведення змагань, організація проведення уроку з предмета “Фізична культура”, предмет анатомії людини з основами спортивної морфології, загальний огляд будови і функцій організму, будова опорно-рухової системи. Інший приклад: навчальні елементи змістового модуля “Основи здорового способу життя” навчальної дисципліни “Здоровий спосіб життя та профілактика ВІЛ/СНІДу” – це конкретні теми “Тема 1. Вступ. Формування, збереження та зміцнення здоров'я людини”, “Тема 2. Стан здоров'я населення України”, “Тема 3. Вплив на стан здоров'я людини соціальних та екологічних чинників”, “Тема 4. Науково обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я”, “Тема 5. Індивідуальна оздоровча система як основа повноцінного довголітнього життя”, виклад яких передбачає теоретичне інформування студентів.

Змістовий модуль групи 2 “Діяльність” включає навчальні елементи, що передбачають виконання технічних прийомів, наприклад, ведення, передачі, удару (кидка) м’яча, ходьби, бігу, стрибків тощо залежно від виду спорту. До змістового модуля групи 3 “Візуалізована інформація” відносимо навчальні елементи, які характеризують уміння складати й читати комплекси фізичних вправ, плани-конспекти та інше. Зауважимо, що один і той же навчальний елемент може використовуватися в декількох модулях. Наприклад, навчальний елемент, пов’язаний зі складанням конспектів, зокрема підготовчої частини, яка містить комплекси загальнопідготовчих вправ, буде використовуватися незалежно від виду спорту. Вивчення навчального елемента “Організація і проведення змагань” передбачає, що студент може використовувати ці знання під час опанування дисциплін, які пов’язані з вивченням будь-яких видів спорту.

Узагальнюючі вищевикладене, пропонуємо технологію розробки навчальних програм з фахових дисциплін для підготовки майбутніх учителів фізичної культури як засіб реалізації модульного підходу у навчанні.

Так, технологія розробки навчальних програм з фахових дисциплін для підготовки майбутніх учителів фізичної культури складається з трьох етапів: підготовчого, реалізаційного та контрольного.

Підготовчий етап передбачає аналіз освітньої програми (програмних компетентностей); підготовку та написання вступу (предмет дисципліни, міждисциплінарні зв’язки, назви змістових модулів) до навчальної програми; визначення мети і завдань навчальної дисципліни, перелік компетентностей, кількість кредитів.

Реалізаційний етап передбачає безпосереднє формування інформаційного обсягу навчальної дисципліни (змістових модулів, тем до модулів з короткою анотацією їх змісту); пошук та аналіз літератури, формування списку рекомендованої літератури (базової, допоміжної). Змістові модулі підбираються із переліку вище охарактеризованих груп: група 1 “Теорія”, група 2 “Діяльність”, група 3 “Візуалізована інформація”, група 4 “Методи й засоби навчання”, група 5 “Обладнання й інвентар” та група 6 “Техніка безпеки”.

Слід також підкреслити, що перелічені в навчальній програмі змістові модулі розбивають її на відносно самостійні, закінчені дискретні частини змісту навчання, передбачені освітньою програмою. Безперечно, вона вимагає й ознайомлення майбутніх учителів фізичної культури з певним обсягом навчального матеріалу інформативного та теоретичного характеру.

Контрольний етап передбачає визначення форм підсумкового контролю результатів навчання; розроблення засобів діагностики результатів навчання; оформлення навчальної програми (друкований та електронний вигляд); розгляд навчальної програми на кафедрі; рецензування програми.

Необхідно наголосити, що аудиторна робота включає не лише години на лекційні й практичні заняття, але і самостійну роботу, яка передбачає, за необхідності, додаткові заняття, індивідуальні завдання чи консультації для тих студентів, які недостатньо оволоділи матеріалом, а також здійснення поточного та підсумкового контролю знань, умінь і навичок майбутніх учителів фізичної культури. При цьому студент самостійно вивчає той матеріал, який винесений на самостійну підготовку, згідно з робочою навчальною програмою.

Згідно з усіма цими вимогами, на основі модульного підходу розроблені навчальні програми, за допомогою яких здійснюється підготовка майбутніх учителів з фізичної культури у ЗВО України, зокрема з таких інтегрованих курсів, як “Теорія і методика фізичної культури” та “Теорія і методика викладання спортивних і рухливих ігор”, “Теорія і методика навчання плавання дітей дошкільного віку”, “Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку” тощо.

На етапі завершення аналітичної роботи з опису та аналізу професії створюється робоча навчальна програма. У ході використання її у навчальному процесі вона, як правило, щороку уточнюється й доопрацьовується. Це пов’язано з тим, що в процесі роботи виникає потреба включити до програми додаткові модулі, змістові модулі чи навчальні елементи, розділити один навчальний елемент на кілька або замінити його іншим тощо.

Висновки. У зв’язку з тим, що майже 40 % усього часу відводиться на самостійну і майже 10 % – на індивідуальну роботу стає необхідним створення інформаційних матеріалів, які давали б можливість студенту самостійно контролювати хід вивчення тієї чи іншої дисципліни (модуля). Особливістю створення робочої навчальної програми є те, що в ній міститься навчально-методична картка, в якій показано графік проходження матеріалу з кожного модуля (дисципліни) по тижнях. Так, до навчально-методичної картки вноситься перелік тем з лекційних, семінарських занять, питання, які належать до самостійної роботи студентів. Указані номери тижнів, у які планується вивчення різних тем з лекційних, семінарських занять, а також індивідуальна робота й кількість годин на тиждень для проведення різних форм навчання. Така навчально-методична картка повинна бути інформативною і поширена серед студентів, які вивчають такий матеріал. Це дає можливість майбутнім учителям фізичної культури володіти інформацією про те, які теми слід вивчати і на якому тижні; що виноситься на самостійну роботу і коли здійснюється індивідуальна робота; який вид контролю і коли необхідно виконати його, а також скільки балів студент отримає за те чи інше модульне завдання. Крім цього, перелік модулів, змістових модулів та навчальних елементів у порядку їх вивчення відіграє також важливу роль у розробці індивідуального плану навчання студента та контролю за ходом його виконання.

Використана література:

1. Байденко В. И. Компетентностный подход к проектированию государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (методология и методические вопросы). Москва : Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов. Российский Новый Университет, 2005. 114 с.
2. Олейникова О. Н. Модульные технологии: проектирование и разработка образовательных программ : учебное пособие / О. Н. Олейникова, А. А. Муравьева, Ю. В. Коновалова, Е. В. Сартакова. Москва : Альфа-М; ИНФРА-М, 2010. 256 с.
3. Дубасенюк О. А., Семенюк Т. В., Антонова О. Є. Професійна підготовка майбутнього вчителя до педагогічної діяльності : монографія. Житомир : Житомир. держ. пед. ун-т, 2003. 193 с.
4. Тимошенко О. В. Вплив особистості керівника на оптимізацію професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика* : науково-методичний журнал. 2007. Вип. 1–2 С. 55–62.
5. Карасевич С. А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у закладах загальної середньої освіти : монографія. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. 204 с.

References:

1. Baydenko V. I. (2005) Kompetentnostnyy podkhod k proyektirovaniyu gosudarstvennykh obrazovatel'nykh standartov vysshego professional'nogo obrazovaniya (metodologiya i metodicheskiye voprosy) [Competence-based approach to the design of state educational standards of higher professional education (methodology and methodological questions)]. Moskva: Russian New University. 114 p. [in Russian].
2. Oleynikova O. N. (2010) Modul'nyye tekhnologii: proyektirovaniye i razrabotka obrazovatel'nykh programm: uchebnoye posobiye [Modular technologies: design and development of educational programs: textbook]. Moskva: Al'fa-M; INFRA-M, 2010. 256 p. [in Russian].
3. Dubasenyuk O. A., Semeniyuk T. V., Antonova O. E. (2003) Profesiynna pidhotovka maybutn'oho vchytelya do pedahohichnoyi diyal'nosti: monohrafiya [Professional preparation of the future teacher for pedagogical activity: monograph]. Zhytomyr, 2003. 193 p. [in Ukrainian].
4. Tymoshenko O. V. Vplyv osobystosti kerivnyka na optymizatsiyu profesiynoyi pidhotovky maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury [Influence of the leader's personality on the optimization of professional training of future teachers of physical culture]. Scientific Method. magazine. 2007. Vip. 1–2. Pp. 55–62 [in Ukrainian].
5. Karasyevych S. A. Pidhotovka maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do fizkul'turno-sportyvnoyi diyal'nosti u zakladakh zahal'noyi seredn'oyi osvity: monohrafiya [Preparation of future teachers of physical culture for physical culture and sports activities in general secondary education: monograph]. Uman, 2018. 204 p. [in Ukrainian].

Makarenko A. V., Yakovenko V. G., Burov Yu. V. Modular approach to the development of curricula in professional disciplines in the process of training physical education

The article considers the process of realization of tasks on professional training of future physical education teachers, which requires nurturing a person capable of fruitful professional work in modern conditions, ready for professional activity, who has not only a system of special knowledge, professional actions and social relations, but also and maturity of professionally significant qualities, appropriate qualifications. All this requires new approaches to the development of content, forms and methods of professional training of teachers of physical education of the new formation, the introduction of modern educational institutions in the educational process of modern educational, health and information technologies. At the present stage of socio-economic, socio-political, spiritual development of Ukraine, the revival of the Ukrainian nation, the formation of a culture of health and healthy lifestyle of the Ukrainian nation is one of the strategic directions of healthy Ukrainian society. The development of independent Ukraine, European integration processes in higher pedagogical education have prompted a new vision of professional training of future teachers of physical culture, its focus on the needs of man and the state. In this regard, higher pedagogical education should create the most favorable conditions for the formation of a competent, competitive, highly qualified, mobile physical education teacher – a professional teacher. Deep socio-economic transformations of society, development of the economy on a market basis, the growth of the educational services sector requires qualitative changes in the conceptual framework of training, retraining and advanced training of physical education teachers.

Key words: health culture, healthy lifestyle, European integration process, higher pedagogical education, professional training, physical culture specialist.